

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

---

2014/2243(INI)

3.9.2015

OPINIA

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Komisji Transportu i Turystyki

w sprawie bezpiecznego korzystania ze zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych (RPAS), powszechnie znanych jako bezzałogowe statki powietrzne (UAV), w dziedzinie lotnictwa cywilnego (2014/2243(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Soraya Post

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zwraca się do Komisji Transportu i Turystyki, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że zdalnie kierowane bezzałogowe systemy powietrzne (RPAS) mogą być wykorzystywane w szeregu zastosowań cywilnych (niewojskowych), takich jak infrastruktura krytyczna i ochrona cywilna, zarządzanie klęskami żywiołowymi, poszukiwania i ratownictwo, ochrona środowiska, produkcja rolna i przemysłowa, nadzór nad egzekwowaniem prawa, wywiad, dziennikarstwo, działalność handlowa i rekreacja;
- B. mając jednak na uwadze, że pomimo potencjału RPAS i korzyści z nich płynących, ich wykorzystanie wiąże się z poważnymi zagrożeniami, w szczególności ponieważ RPAS wpływa na rozwój innych technologii, co może prowadzić do inwigilacji i śledzenia ludzi i obiektów; mając na uwadze, że RPAS są z definicji rodzajem technologii podwójnego zastosowania wymagającej bardzo surowych i rygorystycznych zasad; mając jednak na uwadze, że wykorzystanie RPAS wiąże się ze specyficznymi wyzwaniem wówczas, gdy obejmuje przetwarzanie danych osobowych, gdyż ingeruje ono w prawa podstawowe, a mianowicie prawo do prywatności i ochrony danych, oraz gdy dotyczy zagadnień bezpieczeństwa publicznego, ponieważ RPAS mogą być wykorzystywane, celowo bądź nieumyślnie, w celu wyrządzania szkód ludziom i infrastrukturze;
- C. mając na uwadze, że fragmentaryczne prawodawstwo krajowe regulujące korzystanie RPAS do celów cywilnych stanowiłoby przeszkodę dla rozwijania rynku RPAS w UE, dla ustanowienia wspólnych wysokich gwarancji, a także byłoby poważnym zagrożeniem praw podstawowych obywateli UE, zwłaszcza prawa do życia prywatnego, ochrony danych osobowych, prawa do bezpieczeństwa, a także swobody zgromadzeń;
- D. mając na uwadze, że jasne i pełne ramy regulacyjne, obejmujące cały łańcuch RPAS w celu zagwarantowania bezpieczeństwa, prywatności i ochrony danych osobowych, ochrony środowiska, odpowiedzialności i wiarygodności, działań w zakresie egzekwowania prawa, ubezpieczenia, identyfikacji i przejrzystości mogą zapewnić bezpieczną integrację RPAS z systemem lotnictwa cywilnego i sprawić, że UE będzie odgrywała decydującą rolę w wyznaczaniu standardów międzynarodowych;
- E. mając na uwadze, że większy dostęp konsumentów do RPAS będzie miał także ogromne skutki społeczne, prowadząc do głębokich zmian w naszych wzajemnych relacjach handlowych i prywatnych;
- F. mając na uwadze, że należy wprowadzić rozróżnienie między RPAS wykorzystywanymi w celach rekreacyjnych a RPAS stosowanymi do celów zawodowych; mając na uwadze, że należy zakazać stosowania do celów rekreacyjnych niektórych technologii wymagających szczególnie dużej ingerencji; mając na uwadze, że technologia o wysokim potencjalne, wykorzystywana w pewnych RPAS do celów zawodowych, musi być stosowana w poszanowaniu zasady proporcjonalności i konieczności;
- G. mając na uwadze, że RPAS i ich zastosowania mogą w wyjątkowo dużej mierze

ingerować w życie prywatne i w ochronę danych osobowych; mając na uwadze, że brak bezpośredniego powiązania między urządzeniem a jego użytkownikiem sprawia, że użytkownik nie czuje się odpowiedzialny za funkcjonowanie tego urządzenia;

1. popiera wniosek Komisji, by w krótkim czasie wprowadzić zmiany do rozporządzenia (WE) nr 216/2008 w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego, polegające na ponownym rozważeniu kwestii braku uprawnień Komisji w zakresie regulowania wykorzystania RPAS o masie poniżej 150 kg, aby zadbać o to, by UE mogła właściwie uregulować kwestię włączenia RPAS do systemu lotnictwa cywilnego poprzez określenie warunków wstępnych w zakresie bezpieczeństwa, prywatności i ochrony danych w kontekście cywilnego wykorzystania RPAS;
2. przypomina, że przy przetwarzaniu danych osobowych przez RPAS stosowane w UE, bez względu na to, czy odbywa się to do celów egzekwowania prawa, czy też użytkownikami są osoby fizyczne wykorzystujące RPAS do celów osobistych lub w gospodarstwach domowych, obowiązuje prawo do ochrony życia prywatnego zapisane w art. 7 Karty praw podstawowych UE, prawo do ochrony danych osobowych ujęte w art. 8 Karty oraz w art. 16 TFUE, jak również że należy w pełni przestrzegać unijnych ram prawnych dotyczących ochrony danych;
3. wzywa Komisję do zadbania, by przy opracowywaniu wszelkich strategii politycznych UE dotyczących RPAS uwzględniane były gwarancje ochrony prywatności i ochrony danych dzięki wprowadzeniu jako minimalnego wymogu obowiązku przeprowadzenia oceny skutków, uwzględniania ochrony prywatności już w fazie projektowania i domyślnej ochrony prywatności;
4. przypomina o gospodarczym znaczeniu tego sektora i podkreśla potrzebę opracowania odpowiednich strategii politycznych chroniących prywatność i zapewniających ochronę danych osobowych, a jednocześnie proporcjonalnych, tak by nie nakładać nadmiernego obciążenia na MŚP;
5. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania, by przy opracowywaniu wszelkich strategii politycznych UE dotyczących RPAS uwzględniane były gwarancje ochrony prywatności i ochrony danych, zgodnie z zasadą konieczności i proporcjonalności, między innymi dzięki wprowadzeniu, jako ogólnej zasady obowiązkowej dla wszystkich RPAS stosowanych w UE oceny skutków, obowiązku uwzględniania ochrony prywatności już w fazie projektowania i domyślnej ochrony prywatności, a także w drodze opracowania niezbędnych wytycznych (z uwzględnieniem wiedzy eksperckiej Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz krajowych organów ds. ochrony danych w ramach Grupy Roboczej Art. 29) w celu zapewnienia skoordynowanego wdrażania przepisów regulujących korzystanie z RPAS; apeluje także do Komisji o pełne informowanie Parlamentu Europejskiego o wszelkich działaniach, w tym prowadzonych ocenach skutków, które zamierza ona podjąć w dziedzinie RPAS;
6. podkreśla konieczność stworzenia jasnych ram prawnych opartych na odpowiednich kryteriach dotyczących korzystania z kamer i czujników, przede wszystkim w komercyjnych i prywatnych RPAS, które zapewniłyby skuteczną ochronę prywatności oraz bezpieczeństwo obywateli, biorąc pod uwagę coraz mniejsze rozmiary elementów RPAS, co prowadzi do powstania bardziej mobilnych i niewykrywalnych urządzeń;

7. podkreśla, że, korzystając z RPAS, organy ścigania i służby wywiadowcze muszą przestrzegać podstawowych praw do prywatności, ochrony danych osobowych, swobody przemieszczania się i wolności słowa oraz że należy reagować na potencjalne zagrożenia związane z wykorzystywaniem RPAS zarówno do inwigilacji jednostek i grup, jak i do monitorowania przestrzeni publicznych, takich jak granice;
8. uważa, że w przepisach na szczeblu UE i na szczeblu krajowym należy wyraźnie ustanawiać i wskazywać przepisy mające zastosowanie do RPAS w kontekście rynku wewnętrznego i handlu międzynarodowego (ich produkcja, sprzedaż, handel nimi i ich wykorzystanie), bezpieczeństwa (licencje pilotów, zezwolenie na loty, identyfikacja właścicieli, wykrywanie pozycji w czasie rzeczywistym i monitorowanie RPAS i ich lotów, w tym w strefach zakazu lotów, takich jak lotniska i inne rodzaje infrastruktury krytycznej, ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla operatorów RPAS, a także przepisy, jakich należy przestrzegać przy korzystaniu z dronów, np. w zakresie kontaktu wzrokowego), ochrony prywatności i ochrony danych oraz wszelkie inne obowiązujące przepisy, takie jak prawo karne, prawo własności intelektualnej, prawo lotnicze i środowiskowe;
9. zwraca się do państw członkowskich, o zadbanie o to, by w ramach szkoleń skierowanych do zawodowych użytkowników i właścicieli RPAS prowadzone było specjalne szkolenie na temat ochrony danych i prywatności oraz by zawodowi użytkownicy RPAS podlegali zasadzie wzajemnego uznawania przez państwa członkowskie w celu wyeliminowania ograniczeń rynkowych;
10. podkreśla potrzebę zapewnienia, by każda osoba korzystająca z RPAS została zapoznana z przepisami obowiązującymi w UE i na szczeblu krajowym dotyczącymi korzystania z RPAS, w tym z przepisami dotyczącymi ochrony prywatności i ochrony danych, oraz by przepisy te były wyszczególnione, np. w ulotce lub podręczniku dla osób nabywających RPAS;
11. jest zaniepokojony potencjałem nielegalnego i niebezpiecznego wykorzystania RPAS (np. RPAS przekształcane z urządzeń cywilnych w broń wykorzystywaną do celów wojskowych lub innych lub RPAS wykorzystywane do zakłócania systemów nawigacji lub komunikacji); wzywa Komisję do wspierania rozwoju technologii niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i poszanowania prywatności podczas wykorzystywania RPAS, między innymi za pośrednictwem środków przeznaczonych na program „Horyzont 2020”, skierowanych przede wszystkim na badania naukowe i rozwój systemów, technologii itp., które mogą być wykorzystywane do zwiększenia ochrony prywatności już w fazie projektowania i domyślnej ochrony prywatności, oraz do wspierania rozwoju technologii takich jak technologia wykrywania i unikania, geofencing, systemy przeciwwzakłóceniovowe i chroniące przed przejęciem RPAS, a także do ochrony prywatności już w fazie projektowania i domyślnej ochrony prywatności umożliwiających bezpieczne wykorzystanie RPAS w celach cywilnych;
12. zdecydowanie zaleca, by obecne dyskusje między UE a krajowymi decydentami politycznymi i regulatorami, przemysłem, MŚP i podmiotami handlowymi zostały upublicznione i by podjęta została debata publiczna z udziałem obywateli i innych zainteresowanych podmiotów, takich jak organizacje pozarządowe (w tym organizacje

działające na rzecz praw obywatelskich) oraz organy ścigania prawa, w celu wzięcia pod uwagę i uregulowania problemów związanych z ochroną praw podstawowych oraz odpowiedzialnością i wyzwaniem, z jakimi mierzą się poszczególne podmioty w celu zapewnienia poszanowania tych praw i ochrony bezpieczeństwa obywateli w związku wykorzystaniem RPAS;

13. apeluje do Komisji o przyjęcie komunikatu, w tym dogłębnej analizy wraz ze szczegółową oceną skutków, w sprawie skutków i zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa i poszanowania praw podstawowych (zwłaszcza prawa do prywatności i ochrony danych), egzekwowania prawa i wywiadu w związku ze stosowaniem RPAS, tak by pobudzić debatę publiczną i wnieść do niej wkład, a także o przedstawienie w formie szczegółowego planu działania inicjatyw planowanych w tej dziedzinie;
14. apeluje do komisji TRAN i LIBE o zorganizowanie wspólnego wysłuchania, na które zaproszeni zostaną przedstawiciele przemysłu, krajowych organów odpowiedzialnych za ochronę życia prywatnego, a także przedstawiciele Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, Komisji i organizacji pozarządowych działających w dziedzinie praw podstawowych;
15. apeluje do Komisji o rozważenie wprowadzenia mechanizmu systematycznej sprawozdawczości, który uwzględniałby postęp technologiczny oraz zmiany strategii politycznych i najlepsze praktyki na szczeblu krajowym, i który rozwiązywałby również problemy wynikające z incydentów z wykorzystaniem RPAS, a także o przedstawienie przeglądu i oceny podejść regulacyjnych stosowanych w państwach członkowskich, w celu ich porównania i określenia najlepszych praktyk.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	3.9.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 50 -: 4 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Gerard Batten, Heinz K. Becker, Malin Björk, Caterina Chinnici, Ignazio Corrao, Frank Engel, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Monika Flašíková Beňová, Mariya Gabriel, Kinga Gál, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Brice Hortefeux, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Eva Joly, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Timothy Kirkhope, Barbara Kudrycka, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Monica Macovei, Vicky Maeijer, Louis Michel, Claude Moraes, József Nagy, Péter Niedermüller, Soraya Post, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Beatrix von Storch, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marina Albiol Guzmán, Hugues Bayet, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Ska Keller, Miltiadis Kyrkos, Andrejs Mamikins, Elly Schlein, Barbara Spinelli, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski, Axel Voss
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Norbert Lins